

**MEJSELHAMMARE
MEISELHAMMER
TALTTAVASARA
MEJSELHAMMER**

AH6

EG- FÖRSÄKRAN OM ÖVERENSSTÄMMELSE
SAMSVARSERKLÄRING
VAKUUTUS EU-YHDENMUKAISUUDESTA
EG-FORSIKRING OM OVERENSSTEMMELSE
EC-DECLARATION OF CONFORMITY

GARNISONSGATAN 26
S-254 66 HELSINGBORG
SWEDEN

INTYGAR ATT KONSTRUKTION OCH TILLVERKNING AV DENNA PRODUKT
ÖVERENSSTÄMMER MED FÖLJANDE DIREKTIV¹ OCH STANDARDER²

BEKREFTER AT KONSTRUKSJON OG PRODUKSJON AV DETTA PRODUKTET
ER I SAMSVAR MED FÖLGENDE DIREKTIVER¹ OG STANDARDER²

TODISTAA ETTÄ TÄMÄN TUOTTEEN RAKENNE JA VALMISTUS
OVAT SEURAAVIEN DIREKTIIVIEN¹ JA STANDARDIEN² MUKAISIA

BEKRÆFTER AT KONSTRUKTION OG FREMSTILLING AF DETTE PRODUKT
OVERENSSTEMMER MED FÖLGENDE DIREKTIVER¹ OG STANDARDER²

DECLARES THAT DESIGN AND MANUFACTURING OF THIS PRODUCT
COMPLIES WITH THE FOLLOWING DIRECTIVES¹ AND STANDARDS²

1. 2006/42/EC

2. EN ISO 11148-4:2012

PRODUCT NAME:

MEJSELHAMMARE AH6 LUFTDRIVEN
MEJSELHAMMER AH6 LUFTDREVET
TALTTAVASARA AH6 PAINEILMAKÄYTTÖINEN
MEJSELHAMMER AH6 LUFTDREVET
AIR HAMMER AH6

ARTIKELNUMMER/ARTIKKELNUMMER/TUOTENUMERO/PRODUCT NUMBER:

15-020

THE CE-MARK WAS AFFIXED IN:

14

HELSINGBORG, 2014-06-02

Staffan Ecklein
PRODUCT MANAGER

MEJSELHAMMARE AH6

INNEHÅLL

1. INTRODUKTION
2. TEKNISKA DATA
3. ANVÄNDNINGSSOMRÅDE
4. ALLMÄNNA SÄKERHETSFÖRESKRIFTER
5. ÖVERSIKTSBILD
6. MONTERING/INSTALLATION
7. SÄRSKILDA SÄKERHETSFÖRESKRIFTER
8. HANDHAVANDE
9. TRANSPORT OCH FÖRVARING
10. REPARATION OCH UNDERHÅLL
11. MILJÖ

1. INTRODUKTION

Denna manual innehåller viktig information om maskinens användning och dess säkerhetsrisker. Alla operatörer uppmanas att läsa manualen före användning och vara särskilt uppmärksamma på varningar:

VARNING!

Risk för allvarlig olycka.

OBS!

Risk för mindre personskada eller maskinskada.

Vi reserverar oss för möjligheten att illustrationer och beskrivningar av enstaka detaljer inte alltid stämmer helt överens med maskinen. Exempel på sådana detaljer kan vara färger på kablar eller utformning och placering av knappar och reglage

Förvara manualen på en säker plats i anslutning till maskinen och vid en eventuell försäljning ska manualen följa med maskinen.

2. TEKNISKA DATA

Modell: AH6
Antal slag: ..... max. 4500 slag/min.
Slaglängd: ..... 43 mm
Mejselskaft: ..... 10,2 mm
Arbetsstryck: ..... 6,3 bar
Luftförbrukning: ..... 79,2 l/min.
Anslutningsgånga: ..... G (R) 1/4"
Rek. slangdimension: ..... 3/8"

Mätmetod för ljudtryck (L_{PA}): ISO 15744

Uppmätt ljudtryck (L_{PA}): ..... 95,8 dB(A)
Osäkerhet K (L_{PA}): ..... 3 dB(A)
Garanterat ljudtryck (L_{PA}): ..... 98,8 dB(A)

Mätmetod för Ljudeffekt (L_{WA}): ISO 15744

Uppmätt ljudeffekt (L_{WA}): ..... 106,8 dB(A)
Osäkerhet K (L_{WA}): ..... 3 dB(A)
Garanterad ljudeffekt (L_{WA}): ..... 109,8 dB(A)

Mätmetod för vibrationer: ISO 28927-6

Uppmätta vibrationer: ..... 11,50 m/s²
Osäkerhet K: ..... 1,7 m/s²

3. ANVÄNDNINGSSOMRÅDE

Biltemas 15-020 mejselhammare är avsedd för nitning, mejsling, plåtskärning m.m. Maskinen får inte byggas om.

4. ALLMÄNNA SÄKERHETSFÖRESKRIFTER

Vid arbete med maskiner bör följande punkter alltid beaktas. Ta även hänsyn till arbetsplatsens säkerhetsföreskrifter och respektera alla de lagar, regler och förordningar som gäller där maskinen används.

4.1 Arbetsområde

- Städa regelbundet. Damm, avfall och bråte på en arbetsplats ökar risken för olycka, brand och explosion.
- Arbeta inte i mörker eller dålig belysning.
- Förvara explosiva eller brandfarliga vätskor och gaser utanför arbetsområdet.
- Håll barn och obehöriga utanför arbetsområdet.
- Ha förbandslåda och telefon tillgängligt.

4.2 Personlig säkerhet

- Läs alltid manualen före användning.
- Var särskilt uppmärksam på maskinens varningssymboler.
- Använd inte maskinen om du är trött eller påverkad av droger, alkohol eller medicin.
- Använd alltid skyddsutrustning såsom andningsskydd, hörselskydd och skyddsglasögon.
- Bär ordentliga arbetskläder och hals säkra skor.
- Använd hårnät om du har långt hår, bär inte smycken eller löst sittande kläder som kan fastna i maskinen.
- Upprätthåll alltid en god arbetsställning med bra balans.
- Låt aldrig din vana vid maskinen leda till oförsiktighet.
- Barn och personer med nedsatt fysisk eller psykisk förmåga får ej använda produkten utan tillsyn enligt EN 60335-1/A2:2006.

4.3 Användning och skötsel av maskiner

- Kontrollera att alla skydd sitter på plats och är i god funktion.
- Kontrollera att alla maskindelar, särskilt de rörliga, är hela och sitter korrekt monterade.
- Kontrollera att alla knappar och reglage fungerar. Var särskilt noga med att avtryckaren fungerar så att du alltid kan stänga av maskinen.

- Använd ej en defekt maskin. Lämna in den till en behörig serviceverkstad för reparation.
- Använd endast rekommenderade skärverktyg, tillbehör och reservdelar.
- Använd endast maskinen för avsett användningsområde. Arbetet går alltid säkrare och fortare om maskinen används till det den är konstruerad för.
- Överskrid inte maskinens kapacitet.
- Fatta alltid tag i maskinens handtag när du bär maskinen. Håll inte fingret på avtryckaren.
- Förhindra oavsiktlig start genom att koppla loss verktyget före service och reparation eller när maskinen inte används.
- Ta alltid bort nycklar, verktyg och andra lösa delar från maskinen före start.
- Rengör maskinen efter användning och serva den regelbundet.

4.4 Tryckluft

- Använd rekommenderat arbetstryck. Överskrid aldrig maskinens maximalt tillåtna tryck.
- Smörj maskinen dagligen för att undvika invändig korrosion.
- Kontrollera att tryckluftslangen är hel före anslutning och håll den borta från värme och vassa kanter.
- Lyft eller bär aldrig maskinen i tryckluftslangen.
- Förhindra oavsiktligt start genom att avlägsna lufttillförseln (tryckluftslangen) före service och reparation, eller när maskinen inte används.
- Lämna aldrig en maskin obebakad då lufttillförseln (tryckluftslangen) är ansluten.
- Kontrollera att alla anslutningar i tryckluftssystemet är täta.
- Följ kompressorns skötselinstruktioner och dränera dess lufttank dagligen.

5. ÖVERSIKTSBILD

1. Mejselhållarfjäder.
2. Verktygsfästets gängade del.
3. Avtryckare.
4. Anslutningsnippel 1/4".
5. Handtag.
6. Mejslar 4 st

- e. Se till att tryckluften är ren och att arbetsstrycket inte överskrider 6 bar när mejselhammaren används. För högt arbetstryck och smutsig luft kommer att förkorta mejselhammarens livslängd genom onödigt slitage. Det kan dessutom vara farligt och orsaka skada på mejselhammaren eller personskada.

6. MONTERING/INSTALLATION

WARNING: Läs och förstå säkerhetsinstruktionerna innan tryckluftsmaskinen används.

6.1 Montering

- a. Skruva fast (medurs) mejselhållarfjäders (1) på verktygsfästets gängade del (2) (fig. 2).
- b. Tryck mejselhållarfjäders (1) kraftigt i sidled, samtidigt som en lämplig mejsel (6) monteras i verktygsfästet (fig. 3).
- c. Anslut mejselhammaren till tryckluftslangen.
- d. Tryck in avtryckaren (3) för att starta mejselhammaren.

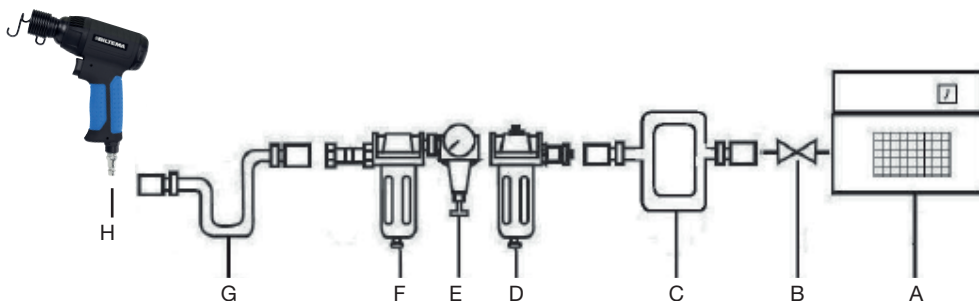

OBS!

- Håll barn borta från mejselhammaren och dess arbetsområde.
- Låt inte mejselhammaren gå obelastad under en längre tid eftersom detta kommer att förkorta dess livslängd.

6.2 Tryckluftssystem

Mejselhammaren skall anslutas till ett tryckluftssystem enligt nedan:

- A. Kompressor** - Följ skötselanvisningar och dränera lufttanken dagligen.
- B. Avstängningsventil**
- C. Tryckluftsledning** - För att kompensera för tryckfall i långa tryckluftsledningar över 8 m kan trycket ökas. Slangens innerdiameter ska helst vara minst 3/8" eller vara i en ringledning.
- D. Vattenavskiljare** - Tryckluft innehåller fukt och andra föroreningar som kan medföra rost och/eller ökat slitage. Vatten kondenseras i tryckluftsslangar.
- E. Tryckregulator** - För högt tryck kan skada verktyget och förkorta dess livslängd. Reglerar arbetsstrycket så nära tryckluftsverktyget som möjligt.
- F. Dimsmörjare** - Smörj tryckluftsverktyget korrekt för optimal livslängd.
- G. Tryckluftsslang**
- H. Tryckluftsverktyg**

7. SÄRSKILDA SÄKERHETSFÖRESKRIFTER

7.1 Risker vid användning

Även om instruktionerna i manualen följs så kvarstår det vissa risker. Var medveten om dem och försök att undvika dem.

Risk för ögonskada

- Det kan förekomma kringflygande föremål. Använd skyddsglasögon eller visir.
- Håll åskådare och djur på behörigt avstånd.

Risk för hörselskada

- Använd hörselskydd

Risk för lungskador

- Damkän kan skada lungorna. Använd alltid andningsskydd.

Risk för skada på grund av vibrationer

Maskinens vibrationer kan orsaka arm- och handskador. Arbeta inte kontinuerligt under lång tid och säkerställ att maskinen inte vibrerar mer än normalt på grund av misskötsel eller defekta delar.

7.2 Säkerhetsanordningar

Kontrollera alltid innan användning att säkerhetsanordningarna är monterade och att de fungerar.

Avtryckare (3)

Tryck in avtryckaren för att starta maskinen, maskinen stannar när avtryckaren släpps.

7.3 Symboler på maskinen

Läs manualen före användning.

Använd hörselskydd.

Använd skyddsglasögon.

Använd andningsskydd.

EG-försäkran om överensstämmelse.

8. HANDHAVANDE

8.1 Lufttillförsel

- Se till att avtryckaren (3) är i yttre läget innan maskinen ansluts till lufttillförseln.
- Maskinen kräver ett arbetstryck av ca. 6 bar.
- **WARNING!** Använd endast ren, torr, reglerad tryckluft till tryckluftdrivna maskiner. Överskrid aldrig max. rekommenderat arbetstryck 6 bar.
- Tryckluft innehåller fukt och andra föroreningar som kan medföra rost eller slitage på tryckluftmaskinens invändiga delar. Genom att montera en reduceringsventil med vattenavskiljare och dimsmörjare i tryckluftsystemet så erhålls torr luft och maskinen smörjs, dessutom avlägsnas det mesta av tryckluftens föroreningar genom att luften filtreras.
- För högt arbetstryck eller smutsig luft kommer också att förkorta maskinens livslängd och det kan även vara farligt och orsaka materiell skada eller personskada.
- Dränera lufttanken dagligen. Vatten i luftslangen kommer att skada maskinen.
- Rengör luftintagsfiltret varje vecka.
- Trycket i tryckluftslangen måste ökas för att kompensera onormalt långa tryckluftslangar (över 8 meter). Tryckluftslangens invändiga diameter skall vara minst $\varnothing 3/8"$,

dock helst $1/2"$.

- Håll tryckluftslangen borta från värme, olja och vassa kanter. Kontrollera tryckluftslangen beträffande slitage och se till att alla anslutningar är täta och säkra.

OBS! Använd alltid någon form av gängtätning vid montering av nippel för snabbkoppling.

8.2 Smörjning

För att öka maskinens livslängd och hålla den i gott skick bör man ansluta en automatisk reduceringsventil med vattenavskiljare och dimsmörjare på tryckluftslangen (fig. 1). Reduceringsventilens dimsmörjare måste kontrolleras regelbundet och fyllas på med dimsmörjolja. Genom att placera ett papper strax framför maskinens luftutsläpp och sedan hålla maskinens avtryckare intryckt i ca.30 sekunder kan man kontrollera om reduceringsventilens dimsmörjare är korrekt justerad. Dimsmörjaren är korrekt justerad om en tunn oljefläck bildas på pappret. Överdrivet mycket olja bör undvikas.

Om maskinen skall förvaras oanvänd under en längre tid så bör den få en riklig smörjmängd innan den läggs undan till förvaring. Maskinen bör köras i ca.30 sekunder för att se till att oljan fördelas jämnt i hela maskinen. Maskinen skall förvaras i ren och torr omgivning.

- Det är mycket viktigt att maskinen smörjs ordentligt, genom att dimsmörjaren hålls påfylld och korrekt justerad. Utan korrekt smörjning kommer inte maskinen att fungera på rätt sätt och delarna kommer att slitas i förtid.
- Använd speciell dimsmörjolja i dimsmörjaren och håll den alltid fylld till korrekt nivå. Använd endast rekommenderade dimsmörjoroljor, speciellt framtagna för tryckluftsanvändning. Fel typ av olja kan skada gummidetaljer, O-ringar etc. inuti maskinen.

VIKTIGT!

Om en reduceringsventil med vattenavskiljare och dimsmörjare inte monteras på tryckluftslangen, så måste istället tryckluftmaskinen smörjas minst en gång om dagen eller efter 2 timmars användning med 2–6 droppar dimsmörjolja, beroende på arbetsomgivningen, direkt in i maskinen genom tryckluftanslutningen.

8.3 Före användning

- Kontrollera att maskinen är hel samt att avtryckaren (3) fungerar.
- Avlägsna maskinen från luftslangen
- Använd skyddshandskar och montera lämpligt verktyg (6).
- Dropa några droppar dimsmörjolja i maskinens tryckluftsanslutning (4).

8.4 Användning

- Ta på dig skyddsutrustning.
- Anslut maskinen.
- Håll maskinen stadigt och tryck in avtryckaren (3).
- Under arbetets gång, håll maskinen nedtryckt med så pass mycket kraft att du inte tappar kontroll. Tryck inte för hårt, då detta enbart leder till sämre effekt.

8.5 Efter användning

Efter avslutat arbete, koppla loss och rengör maskinen.

9. TRANSPORT OCH FÖRVARING

Rengör maskinen, avlägsna verktyget (6) och förvara det på en torr och säker plats, utom räckhåll för barn.

10. REPARATION OCH UNDERHÅLL

WARNING!

- Avlägsna luftslangen från maskinen före reparation och underhåll.
- Endast kvalificerad servicetekniker får utföra reparation av tryckluftmaskinen.

10.2 Problemlösning

PROBLEM	MÖJLIG ORSAK	LÖSNING
Maskinen går med normal hastighet men tappar vid belastning.	Sliten eller klabbig kamkoppling p.g.a. brist på smörjning.	Smörj kopplingshuset. Kontrollera efter överflödiga kopplingsolja. För mycket olja kan orsaka slirning på högvarviga kopplingsdetaljer. Svåra arbetsbetingelser kan kräva tätare smörjintervaller.
Maskinen går sakta. Endast lite luft strömmar ut från maskinens luftutblås.	Effektregulator i fastlåst läge. Luftflödet blockerat av smuts.	Kontrollera om luftintagsfiltret är igensatt. Håll luftverktysolja/dimsmörjolja i luftintaget enl. instruktionerna. Kör maskinen i korta, snabba körningar. Upprepa ovanstående om så behövs.
Maskinen stannar ej.	Trottelventilens O-ring har rubbats ur läge från insugets ventilsåte.	Byt ut O-ringen eller lämna maskinen på service.

11. MILJÖ

Återvinn oönskat material i stället för att slänga det bland hushållssoporna. Sortera alla maskiner, tillbehör och förpackningsmaterial och lämna dem till en återvinningscentral så att de där kan kasseras på ett miljövänligt sätt.

10.1 Underhåll efter slutfört arbete

WARNING: Koppla bort mejselhammaren från tryckluftslangen innan byte av tillbehör sker, vid service eller underhåll. Byt ut eller reparera skadade delar. **Använd endast originalreservdelar. EJ originalreservdelar kan vara farliga att använda.**

- Smörj dagligen maskinen med några droppar luftverktysolja (dimsmörjolja) i luftintaget.
- Rengör maskinen efter användning. Använd EJ sliten eller skadad maskin.
- Kraftförlust eller ojämn funktion kan bero på följande:
  - Överdriven dränering av tryckluftslangen. Fukt i tryckluftslangen eller strypt tryckluftslang. Slangkopplingar av fel typ eller med felaktig storlek. För att åtgärda, kontrollera lufttillförseln och följ instruktionerna.
  - Grus eller trumavlagringar i maskinen kan också reducera dess prestanda. Om maskinen är försedd med en luftrenare (placerad i närheten av luftintaget), avlägsna luftrenaren och rengör den.
  - När tryckluftmaskinen inte används, koppla bort den från lufttillförseln, rengör maskinen och förvara den på en säker, torr och barsäker plats.

MEISELHAMMER AH6

INNHOOLD

1. INNLEDNING
2. TEKNISKE DATA
3. BRUKSOMRÅDE
4. GENERELLE SIKKERHETSFORSKRIFTER
5. OVERSIKTSBILDE
6. MONTERING/INSTALLASJON
7. SPESIELLE SIKKERHETSFORSKRIFTER
8. HÅNDBTERING
9. TRANSPORT OG OPPBEVARING
10. REPARASJON OG VEDLIKEHOLD
11. MILJØ

1. INNLEDNING

Denne bruksanvisningen inneholder viktig informasjon om bruk av maskinen og om sikkerhetsrisikoer forbundet med bruken. Alle operatører oppfordres til å lese bruksanvisningen før bruk og være spesielt oppmerksom på følgende advarsler:

ADVARSEL!

Risiko for alvorlig ulykke.

OBS!

Risiko for mindre personskade eller maskinskade.

Vi tar forbehold om at illustrasjoner og beskrivelser av enkelte detaljer kanskje ikke alltid stemmer helt overens med maskinen. Eksempel på slike detaljer kan være farger på kabler eller utforming og plassering av knapper og brytere.

Oppbevar bruksanvisningen på et sikkert sted i tilknytning til maskinen. Ved et eventuelt salg skal bruksanvisningen følge med maskinen.

2. TEKNISKE DATA

Modell:	AH6
Verktøyfeste:	.6-kant
Antall slag:	.maks. 4500 slag/min.
Slaglengde:	.43 mm
Meiselskaft:	.10,2 mm
Anbefalt arbeidstrykk:	.6,3 bar
Luftforbruk:	.ca. 79,2 l/min.
Tilkoblingsgjenger:	.G (R) 1/4"
Anbefalt slangedimensjon: . . .	.3/8"

Målemetode for lydtrykk (L_{PA}): ISO 15744

Målt lydtrykk (L_{PA}):	.95,8 dB(A)
Usikkerhet K (L_{PA}):	.3 dB(A)
Garantert lydtrykk (L_{PA}):	.98,8 dB(A)

Måtnetod för Ljudeffekt (L_{WA}): ISO 15744

Målt lydeffekt (L_{WA}):	.106,8 dB(A)
Usikkerhet K (L_{WA}):	.3 dB(A)
Garantert lydeffekt (L_{WA}):	.109,8 dB(A)

Måtnetod för vibrationer: ISO 28927-6

Målte vibrasjoner:	.11,50 m/s ²
Usikkerhet K:	.1,7 m/s ²

3. BRUKSOMRÅDE

Biltemas 15-020 meiselhammer er beregnet for nagling, meisling, plateskjæring m.m. Maskinen må ikke bygges om.

4. GENERELLE

SIKKERHETSFORSKRIFTER

Ved arbeid med maskiner bør punktene nedenfor alltid iakttas. Ta også hensyn til arbeidsplassens sikkerhetsforskrifter, og respekter alle lover, regler og forordninger som gjelder der maskinen brukes.

4.1 Arbeidsområde

- Rydd jevnlig. Støv, avfall og skrot på en arbeidsplass øker risikoen for ulykker, brann og eksplosjon.
- Arbeid ikke i mørke eller i dårlig belysning.
- Oppbevar eksplosive eller brannfarlige væsker og gasser utenfor arbeidsområdet.
- Hold barn og andre uvedkommende borte fra arbeidsområdet.
- Ha førstehjelpskrin og telefon tilgjengelig.

4.2 Personlig sikkerhet

- Les alltid bruksanvisningen før bruk.
- Vær spesielt oppmerksom på maskinens advarselsymboler.
- Bruk ikke maskinen dersom du er trett eller påvirket av alkohol, medisin eller narkotiske stoffer.
- Bruk verneutstyr så som åndedrettsvern, hørselvern og vernebriller.
- Bruk ordentlige arbeidsklær og sklisikre sko.
- Bruk hårnett dersom du har langt hår. Unngå smykker eller løstsittende klær som kan sette seg fast i maskinen.
- Ha hele tiden en god arbeidsstilling og god balanse.
- La aldri det at du er vant med maskinen føre til uforsiktighet.
- Barn og personer med nedsatt fysisk eller psykisk funksjonsevne må ikke bruke produktet uten tilsyn iht. EN 60335-1/A2:2006.

4.3 Bruk og stell av maskiner

- Kontroller at alle beskyttelsesanordninger sitter på plass og virker som de skal.
- Kontroller at alle maskindeler, spesielt de bevegelige, er hele og sitter korrekt montert.
- Kontroller at alle knapper og brytere fungerer. Vær spesielt nøye med at avtrekkeren virker, slik at du alltid kan slå av maskinen.

- Bruk ikke en defekt maskin. Lever den inn til et kvalifisert serviceverksted for reparasjon.
- Bruk kun anbefalte skjærverktøy, tilbehør og reservedeler.
- Bruk maskinen kun for tiltenkt bruksområde. Arbeidet går alltid sikrere og raskere om maskinen brukes til det den er konstruert for.
- Overskrid ikke maskinens kapasitet.
- Grip alltid tak i maskinens håndtak når du bærer den. Hold ikke fingeren på avtrekkeren.
- Hindre utilsiktet start ved å koble fra verktøyet før service og reparasjon eller når maskinen ikke er i bruk.
- Fjern alltid nøkler, verktøy og andre løse deler fra maskinen før start.
- Rengjør maskinen etter bruk, og utfør service jevnlig.

4.4 Trykkluft

- Bruk anbefalt arbeidstrykk. Overskrid aldri maskinens maksimalt tillatte trykk.
- Smør maskinen daglig for å unngå innvendig korrosjon.
- Kontroller at trykkluftslangen er hel før tilkobling, og hold den borte fra varme og skarpe kanter.
- Løft eller bær aldri maskinen i trykkluftslangen.
- Hindre utilsiktet start ved å fjerne lufttilførselen (trykkluftslangen) før service og reparasjon eller når maskinen ikke er i bruk.
- Gå aldri fra en maskin ubevoktet når lufttilførselen (trykkluftslangen) er tilkoblet.
- Kontroller at alle tilkoblinger i trykkluftsystemet er tette.
- Følg kompressorens instruksjoner om stell, og tøm lufttanken daglig.

5. OVERSIKTSBILDE

1. Meiselholderfjær
2. Verktøyfestets gjengede del
3. Avtrekker.
4. Tilkoblingsnippel 1/4"
5. Håndtak
6. Meisler, 4 stk.

6. MONTERING/INSTALLASJON

ADVARSEL: Les og forstå sikkerhetsinstruksjonene før trykkluftmaskinen tas i bruk.

- a. Skru (med klokka) meiselholderfjæren (1) fast på verktøyfestets gjengede del (2) (fig. 2).
- b. Trykk meiselholderfjæren (1) kraftig til siden, samtidig som en egnet meisel (7) monteres i verktøyfestet (fig. 3).
- c. Koble meiselhammeren til trykkluftslangen.
- d. Trykk inn avtrekkeren (3) for å starte meiselhammeren.

- e. Pass på at trykkluften er ren, og at arbeidstrykket ikke overskrider 6 bar når meiselhammeren brukes. For høyt arbeidstrykk og uren luft vil forkorte meiselhammerens levetid ved unødige slitasje. Det kan dessuten være farlig og forårsake skade på meiselhammeren eller personskaade.

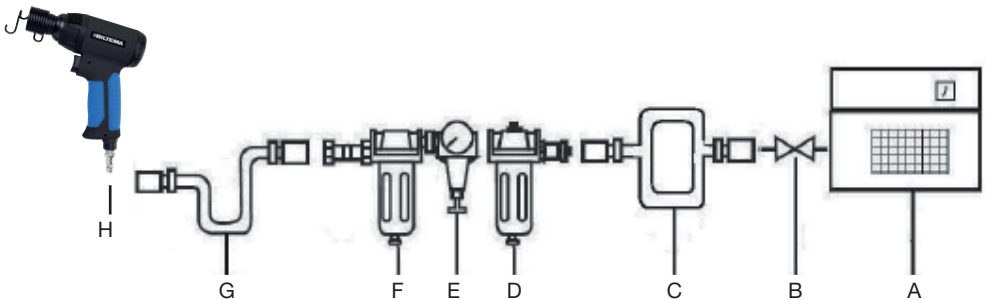

OBS!

- Hold barn borte fra meiselhammeren og dens arbeidsområde.
- La ikke meiselhammeren gå ubelastet i lenge tid, fordi dette vil forkorte dens levetid.

6.2 Trykkluftssystem

Trykkluftverktøyet skal kobles til et trykkluftsystem som vist nedenfor:

- A. **Kompressor** - Følg anvisninger for stell, og tøm lufttanken daglig.
- B. **Avstengningsventil**
- C. **Trykkluftsledning** - For å kompensere for trykkfall i lange trykkluftledninger over 8 m kan trykket økes. Slangens innerdiameter skal helst være minst 3/8" eller være i en ringledning.
- D. **Vannavskiller** - Trykkluft inneholder fukt og andre urenheter som kan medføre rust og/eller økt slitasje. Vann kondenseres i trykkluftslanger.
- E. **Trykkregulator** - For høyt trykk kan skade verktøyet og forkorte dets levetid. Reguler arbeidstrykket så nær trykkluftverktøyet som mulig.
- F. **Tåkesmører** - Smør trykkluftverktøyet korrekt for optimal levetid.
- G. **Trykkluftslange**
- H. **Trykkluftverktøy**

7. SPESIELLE SIKKERHETSFORSKRIFTER

7.1 Risikoer ved bruk

Selv om instruksjonene i bruksanvisningen følges, gjenstår det visse risikoer. Vær klar over disse, og prøv å unngå dem.

Risiko for øyeskade

- Gjenstander kan slynges ut. Bruk vernebriller eller visir.
- Hold tilskuere og dyr på behørig avstand.

Risiko for hørselskade

- Bruk hørselvern.

Risiko for lungeskader

- Støv kan skade lungene. Bruk alltid åndedrettsvern.

Risiko for skade på grunn av vibrasjoner

Maskinens vibrasjoner kan forårsake arm- og håndskader. Arbeid ikke kontinuerlig over lang tid, og forsikre deg om at maskinen ikke vibrerer mer enn normalt på grunn av manglende vedlikehold eller defekte deler.

7.2 Sikkerhetsanordninger

Kontroller alltid før bruk at sikkerhetsanordningene er montert, og at de fungerer.

Avtrekker (3)

Trykk inn avtrekkeren for å starte maskinen. Maskinen stanser når avtrekkeren slippes.

7.3 Symboler på maskinen

[symbol manual] Les bruksanvisningen før bruk.

Bruk hørselvern!

Bruk øyevern.

Bruk åndedrettsvern.

Samsvarerklæring.

8. HÅNDBTERING

8.1 Lufttilførsel

- Se etter at avtrekkeren (3) er i ytre posisjon før maskinen kobles til lufttilførselen.
- Maskinen krever et arbeidstrykk på ca. 6 bar.
- **ADVARSEL!** Bruk kun ren, tørr, regulert trykkluft til trykkluftdrevne maskiner. Overskrid aldri maks. anbefalt arbeidstrykk, 6 bar.
- Trykkluft inneholder fukt og andre urenheter som kan medføre rust eller slitasje på trykkluftmaskinens innvendige deler. Ved montering av en reduksjonsventil med vannavskiller og tåkesmører i trykkluftsystemet oppnås tørr luft, og maskinen smøres. Dessuten fjernes det meste av trykkluftens urenheter ved at luften filtreres.
- For høyt arbeidstrykk eller uren luft vil forkorte maskinens levetid, og det kan også være farlig og forårsake materiell skade eller personskade.
- Tøm lufttanken daglig. Vann i luftslangen vil skade maskinen.
- Rengjør luftinntaksfilteret hver uke.
- Trykket i trykkluftslangen må økes for å kompensere for unormalt lange trykkluftslanger (over 8 meter). Trykkluftslangens

innvendige diameter skal være minst $\varnothing 3/8"$, men helst $1/2"$.

- Hold trykkluftslangen borte fra varme, olje og skarpe kanter. Kontroller trykkluftslangen med henblikk på slitasje, og se etter at alle koblinger er tette og sikre.

OBS! Bruk alltid en eller annen form for gjengetetting ved montering av nippel for hurtigkobling.

8.2 Smøring

For å forlenge maskinens levetid og holde den i god stand, bør det kobles en automatisk reduksjonsventil med vannavskiller og tåkesmører på trykkluftslangen (fig. 1).

Reduksjonsventilens tåkesmører må kontrolleres regelmessig og fylles på med tåkesmøreolje. Ved å plassere et papir rett framfor maskinens luftutslipp og deretter holde maskinens avtrekker inntrykt i ca. 30 sekunder, kan man kontrollere om reduksjonsventilens tåkesmører er korrekt justert. Tåkesmøreren er korrekt justert dersom det dannes en tynn oljeflekk på papiret. Altfor mye olje bør unngås.

Dersom maskinen skal oppbevares uten å være i bruk en god stund, bør den smøres godt før den legges bort. Maskinen bør kjøres i ca. 30 sekunder slik at oljen fordeles jevnt i hele maskinen. Maskinen skal oppbevares i rene og tørre omgivelser.

- Det er svært viktig at maskinen smøres ordentlig ved at tåkesmøreren holdes påfylt og korrekt justert. Uten korrekt smøring vil maskinen ikke fungere som den skal, og delene blir for tidlig slitt.
- Bruk en spesiell tåkesmøreolje i tåkesmøreren, og hold den alltid fylt til korrekt nivå. Bruk kun anbefalte tåkesmøreoljer, spesielt framstilt for trykkluftbruk. Feil type olje kan skade gummidelene, O-ringer etc. inni maskinen.

VIKTIG!

Dersom reduksjonsventil med vannavskiller og tåkesmører ikke monteres på trykkluftslangen, må trykkluftmaskinen i stedet smøres minst en gang om dagen eller etter 2 timers bruk med 2-6 dråper tåkesmøreolje, avhengig av arbeidsomgivelsene, rett inn i maskinen gjennom trykklufttilkoblingen.

8.3 Før bruk

- Kontroller at maskinen er hel og at avtrekkeren (3) fungerer.
- Fjern maskinen fra luftslangen.
- Bruk vernehansker og monter egnet verktøy (6).
- Drypp noen dråper tåkesmøreolje i maskinens trykkluftstilkobling (4).

8.4 Bruk

- Ta på deg verneutstyr.
- Koble til maskinen.
- Hold maskinen stødig og trykk inn avtrekkeren (3).
- Under arbeidets gang, hold maskinen nedtrykt med så pass mye kraft at du ikke mister kontroll. Trykk ikke for hardt, fordi dette kun fører til dårligere effekt.

8.5 Etter bruk

Etter avsluttet arbeid, koble fra og rengjør maskinen.

9. TRANSPORT OG OPPBEVARING

Rengjør maskinen, fjern verktøyet (6), og oppbevar den på et tørt og sikkert sted, utenfor rekkevidde for barn.

10. REPARASJON OG VEDLIKEHOLD

ADVARSEL!

- Fjern luftslangen fra maskinen før reparasjon og vedlikehold.
- Kun kvalifisert servicetekniker skal utføre reparasjon av trykkluftmaskinen.

10.2 Problemløsning

PROBLEM	MULIG ÅRSAK	LØSNING
Maskinen går med normal hastighet, men mister hastighet ved belastning	Slitt eller klebrig kamkobling pga. manglende smøring.	Smør koblingshuset. Kontroller om det er overflødig koblingsolje. For mye olje kan forårsake sluring på koblingsdeler med høy omdreining. Vanskelige arbeidsforhold kan kreve tettere smøreintervaller.
Maskinen går sakte. Kun litt luft strømmer ut fra maskinens luftutblås.	Effektregulator i fastlåst posisjon. Luftstrømming blokkert av smuss.	Kontroller om luftinntaksfilteret er tettet til. Hell luftverktøyolje/tåkesmøreolje i luftinntaket i samsvar med instruksjonene. Kjør maskinen i korte, raske kjøring. Gjenta om nødvendig ovenstående.
Maskinen stanser ikke.	Strupeventilens O-ring har blitt flyttet ut av posisjon fra innsugets ventilsete.	Skift ut O-ringene eller lever maskinen til service.

11. MILJØ

Gjenninn uønsket materiale i stedet for å kaste det i husholdningsavfallet. Sorter alltid maskiner, tilbehør og emballasjemateriale, og lever dem til en gjenvinningsentral, slik at de der kan kasseres på en miljøvennlig måte.

10.1 Vedlikehold etter sluttført arbeid

ADVARSEL! Koble meiselhammeren fra trykkluftslangen før skifte av tilbehør, ved service eller ved vedlikehold. Skift ut eller reparer skadede deler. **Bruk kun originaldeler. Deler som IKKE er originaldeler, kan være farlige å bruke.**

- Smør daglig trykkluftmaskinen med noen dråper luftverktøyolje (tåkesmøreolje) i luftinntaket.
- Rengjør maskinen etter bruk. Bruk IKKE en slitt eller skadet maskin.
- Krafttap eller ujevn funksjon kan skyldes følgende:
  - Overdreven drenering av trykkluftslangen. Fukt i trykkluftslangen eller strupt trykkluftslange. Slangekoblinger av feil type eller med feil størrelse. For å rette på dette, kontroller lufttilførselen og følg instruksjonene.
  - Grus eller trommelavleiringer i maskinen kan også redusere ytelsen. Dersom maskinen er utstyrt med en luftrenser (plassert i nærheten av luftinntaket), fjern luftrenseren og rengjør den.
  - Når trykkluftmaskinen ikke er i bruk, koble den fra lufttilførselen, rengjør maskinen, og oppbevar den på et trygt, tørt og barnesikkert sted.

MEJSELHAMMARE AH6

SISÄLTÖ

1. JOHDANTO
2. TEKNISET TIEDOT
3. KÄYTTÖKOHEET
4. YLEISET TURVALLISUUSOHJEET
5. YLEISKUVA
6. KOKOAMINEN/ASENTAMINEN
7. ERITYISET TURVALLISUUSOHJEET
8. KÄYTTÄMINEN
9. KULJETTAMINEN JA SÄILYTTÄMINEN
10. KORJAAMINEN JA HUOLTAMINEN
11. YMPÄRISTÖ

1. JOHDANTO

Tässä käyttöohjeessa on tärkeitä tietoja laitteen käyttämisestä ja sen turvallisuusriskeistä. Kaikkia käyttäjiä kehoitetaan lukemaan käyttöohje ennen käyttämistä ja kiinnittämään huomiota erityisesti seuraaviin varoituksiin:

VAROITUS!

Vakavan onnettomuuden vaara.

HUOMIO!

Vähäisen henkilö- tai laitevahingon vaara.

Kuvat ja yksittäisten osien kuvaukset eivät aina vastaa laitetta täydellisesti. Esimerkkejä tällaisista osista voivat olla kaapelien värit tai muoto sekä painikkeiden ja säätimien sijainnit.

Säilytä käyttöohje turvallisessa paikassa laitteen lähellä. Jos laite myydään, käyttöohje on annettava laitteen mukana.

2. TEKNISET TIEDOT

Malli: AH6
 Varusteiden kiinnitys: 6-kanta
 Iskunopeus: .....enint. 4500 iskua/min.
 Iskun pituus: .....43 mm
 Talttavarsi: .....10,2 mm
 Suositeltava työpaine: .....6,3 baaria
 Ilmankulutus: .....n. 79,2 l/min.
 Liitännän kierteet: .....G (R) 1/4"
 Suositeltava letkun koko: .....3/8"

Äänipainetason (L_{PA}) mittaamenetelmä:

.....ISO 15744
 Mitattu äänipainetaso (L_{PA}): . . .95,8 dB(A)
 Epätarkkuus K (L_{PA}): .....3 dB(A)
 Taattu äänipainetaso (L_{PA}): . . .98,8 dB(A)

Äänitehotason (L_{WA}) mittaamenetelmä:

ISO 15744

Mitattu äänitehotaso (L_{WA}): . . .106,8 dB(A)
 Epätarkkuus K (L_{WA}): .....3 dB(A)
 Taattu äänitehotaso (L_{WA}): . . .109,8 dB(A)

Tärinän mittaamenetelmä: ISO 28927-6

Mitattu tärinätaaso .....11,50 m/s²
 Epätarkkuus K: .....1,7 m/s²

3. KÄYTTÖKOHEET

Bilteman talttavasara 15-020 on tarkoitettu esimerkiksi niittaamiseen, taltaamiseen ja pellin leikkaamiseen. Koneeseen ei saa tehdä muutoksia.

4. YLEISET TURVALLISUUSOHJEET

Laitetta käytettäessä on otettava huomioon seuraavat seikat. Ota lisäksi huomioon työpaikan turvallisuusohjeet. Noudata kaikkia laitteen käyttämistä koskevia lakeja ja asetuksia.

4.1 Työskentelyalue

- Siivoa säännöllisesti. Pöly, roskat ja jätteet käyttöpaikassa voivat lisätä onnettomuuden, tulipalon tai räjähdyksen vaaraa.
- Älä työskentele pimeällä tai huonossa valaistuksessa.
- Säilytä räjähtäviä tai syttyviä nesteitä ja kaasuja työskentelyalueen ulkopuolella.
- Pidä lapset ja asiattomat henkilöt poissa työskentelyalueelta.
- Varaa sidetarpeita ja puhelin käsille.

4.2 Henkilöturvallisuus

- Lue käyttöohje huolellisesti ennen käyttämistä.
- Kiinnitä huomiota erityisesti laitteen varoitussymboleihin.
- Älä käytä laitetta, jos olet väsynyt tai huumaiden, alkoholin tai lääkkeiden vaikutuksen alainen.
- Käytä aina suojarusteita, kuten hengityssuojainta, suojalaseja ja kuulonsuojaimia.
- Käytä kunnollisia työvaatteita ja turvajalkineita.
- Jos hiuksesi ovat pitkät, käytä hiusverkkoa. Älä käytä koruja tai löysiä vaatteita. Ne voivat tarttua liikkuviin osiin.
- Työskentele aina oikeassa asennossa. Säilytä hyvä tasapaino.
- Älä aliarvioi tämän laitteen käyttämiseen liittyviä vaaroja siksi, että olet tottunut käyttämään sitä.
- EN 60335-1/A2:2006-standardin mukaisesti lapset ja henkilöt, joiden fyysiset tai psyykkiset kyvyt ovat alentuneet, eivät saa käyttää tätä tuotetta.

4.3 Laitteiden käyttäminen ja hoitaminen

- Tarkista, että kaikki suojukset ovat paikallaan ja toimivat oikein.
- Tarkista, että laitteen kaikki osat, varsinkin liikkuvat, ovat ehjät ja kunnolla paikallaan.
- Tarkista, että kaikki painikkeet ja säätimet toimivat. Varmista erityisesti, että liipaisin toimii, jotta voit sammuttaa laitteen.

- Älä käytä viallista laitetta. Toimita se valtuutettuun huoltokorjaamoon korjattavaksi.
- Käytä vain suositeltuja varaosia ja tarvikkeita.
- Laitetta saa käyttää ainoastaan sen käyttö-tarkoitukseen. Työ sujuu aina nopeammin ja turvallisemmin, kun laitetta käytetään vain sen käyttötarkoitukseen.
- Älä ylitä laitteen suurinta kapasiteettia.
- Kanna laitetta aina sen kädensijasta. Älä pidä sormeja liipaisimen päällä.
- Estä laitteen käynnistyminen vahingossa irrottamalla työkalu paineilemaletkusta ennen laitteen korjaamista tai huoltamista tai kun sitä ei käytetä.
- Tarkista ennen laitteen käynnistämistä, että kaikki avaimet, työkalut ja muut irtonaiset osat on poistettu siitä.
- Puhdista laite aina käytön jälkeen. Huolla se säännöllisesti.

4.4 Paineilma

- Noudata työpainesuositusta. Älä ylitä laitteen suurinta sallittua painetta.
- Voitele laite päivittäin sisäosien korroosion välttämiseksi.
- Tarkista ennen paineilemaletkun yhdistämistä, että se on ehjä. Pidä se loitolla teräviestä reunoista ja kuumista esineistä.
- Älä koskaan nosta laitetta paineilemaletkusta.
- Estä laitteen käynnistyminen vahingossa irrottamalla paineilman syöttö (paineilemaletku) ennen laitteen korjaamista tai huoltamista tai kun sitä ei käytetä.
- Älä koskaan jätä laitetta ilman valvontaa, kun se on yhdistetty paineilman syöttöön (paineilemaletkuun).
- Tarkista, että kaikki paineilmajärjestelmän liitokset ovat täysin tiiviitä.
- Noudata kompressorin hoito-ohjeita. Tyhjä vesi sen ilmasäiliöstä päivittäin.

5. YLEISKUVA

1. Taltan jousi
2. Työkalukiinnikkeen kierteinen osa
3. Liipaisin
4. Liitosnipa 1/4"
5. Kahva
6. Taltat, 4 kpl

6. KOKOAMINEN/ASENTAMINEN

VAROITUS: Lue ja ymmärrä turvaohjeet ennen paineilmakäyttöisen laitteen käyttämistä.

- a. Kiinnitä taltan jousi (1) työkalukiinnikkeen kierteiseen osaan (2) kiertämällä sitä myötäpäivään (kuva 2).
- b. Paina taltan jousta (1) voimakkaasti sivulle ja kiinnitä sopiva taltta (6) työkalukiinnikkeen (kuva 3).
- c. Yhdistä talttavasara paineilemään.
- d. Käynnistä talttavasara painamalla liipaisinta (3).

- e. Kun käytät talttavasaraa, varmista, että työpaine ei ylitä 6 baaria. Liian suuri työpaine ja likainen paine ilma lyhentää talttavasaran käyttöikää, koska se kuluu liian nopeasti. Tällöin voi myös aiheutua vaara, talttavasara voi vaurioitua ja voi aiheutua henkilövahinko.

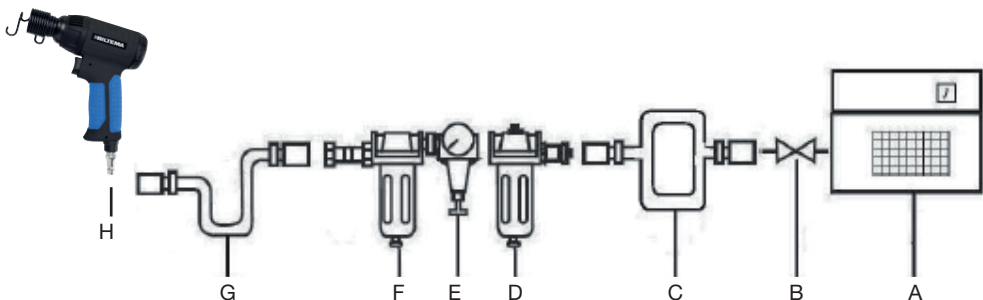
2.

HUOMIO!

- Pidä lapset poissa talttavasaran luota ja sen työskentelyalueelta.
- Älä anna talttavasaran käydä pitkään kuormittamattomana. Muutoin sen käyttöikä lyhenee.

6.2 Paineilmajärjestelmä

Paineilmatyökalua on yhdistettävä paineilmajärjestelmään jäljempänä kuvatulla tavalla:

- A. **Kompressori:** Noudata hoito-ohjeita ja tyhjennä vesi ilmasäiliöstä päivittäin.
- B. **Sulkuventtiili**
- C. **Paineilmaletku:** Jos paineilmaletkujen pituus ylittää 8 m, painetta voidaan lisätä paineenlaskun kompensoimiseksi. Letkun sisäläpimitan tulee olla mieluiten vähintään 3/8", tai letkun on oltava vahvistettu.
- D. **Vedenerotin:** Paineilma sisältää kosteutta ja muita epäpuhtauksia, jotka voivat aiheuttaa ruostumista ja/tai lisätä kulumista. Paineilmaletkuun tiivistyy vettä.
- E. **Paineensäädin:** Liian suuri paine voi vahingoittaa työkalua ja lyhentää sen käyttöikää. Säädä työpaine mahdollisimman lähellä paineilmakäyttöistä työkalua.
- F. **Öljysumutin:** Kun paineilmatyökalua voidellaan oikein, sen käyttöikä pitenee.
- G. **Paineilmaletku**
- H. **Paineilmatyökalu**

7. ERITYISET TURVALLISUUSOHJEET**7.1 Käyttämisen aiheuttamat vaarat**

Vaikka käyttöohjetta noudatetaan, on olemassa tiettyjä vaaroja. Ole tietoinen vaaroista ja yritä välttää niitä.

Silmävamman vaara

- Esineitä voi lentää. Käytä suojalaseja tai kasvosuojusta.
- Pidä katsojia ja eläimet riittävän kaukana.

Kuulovamman vaara

- Käytä kuulonsuojaimia.

Keuhkovaurioiden vaara

- Pöly voi vahingoittaa keuhkoja. Käytä aina hengityssuojainta.

Tärinän aiheuttama vaara

Laitteen tärinä voi vahingoittaa käsiä ja käsivarsia. Älä työskentele yhtäjaksoisesti pitkään. Varmista, että laite ei tärise tavallista enemmän puutteellisen kunnossapidon tai viallisten osien vuoksi.

7.2 Turvalaitteet

Tarkista aina ennen käyttämistä, että turvalaitteet on asennettu ja että ne toimivat.

Liipaisin (3)

Voit käynnistää laitteen painamalla liipaisinta ja pysäyttää laitteen vapauttamalla liipaisimen.

7.3 Laitteen symbolit

Lue käyttöohje ennen käyttämistä.

Käytä kuulonsuojaimia!

Käytä suojalaseja

Käytä hengityssuojainta

Vakuutus EU-yhdenmukaisuudesta

8. KÄYTTÄMINEN

8.1 Ilmansyöttö

- Varmista ennen laitteen yhdistämistä ilman-syöttöön, että liipaisin on ulommaisessa asennossa.
- Laite vaatii noin 6 baarin työpaineen.
- VAROITUS! Käytä vain puhdasta, kuivaa ja säädeltyä paineilmakäyttöisille laitteille tarkoitettua paineilmaa. Älä koskaan ylitä suurinta suositeltua 6 baarin työpainetta.
- Paineilma sisältää kosteutta ja muita epäpuhtauksia, jotka voivat aiheuttaa paineilma-käyttöisen laitteen sisäosien ruostumista ja/ tai lisätä kulumista. Asentamalla paineilma-järjestelmään vedenerottimella ja öljysumuttimella varustetun paineenalennusventtiilin varmistat, että paineilma on kuivaa ja että laite voidellaan. Lisäksi suurin osa paineilman sisältämistä epäpuhtauksista poistetaan, kun ilma suodatetaan.
- Liian suuri työpaine tai likainen paineilma lyhentää laitteen käyttöikää. Lisäksi se voi muuttua vaaralliseksi ja aiheuttaa omaisuus- tai henkilövahingon.
- Tyhjennä ilmasäiliö vedestä päivittäin. Paineilmaletkuun pääsevä vesi vaurioittaa laitetta.
- Puhdista ilmanotto-suodatin joka viikko.
- Jos paineilmaletkujen pituus ylittää 8 metriä, painetta siinä on nostettava. Paineilmaletkun läpimittana on oltava vähintään Ø 3/8" ja mieluiten 1/2".

- Suojaa paineilmaletku teräviltä kulmilta, kuumuudelta ja öljyltä. Tarkista paineilmaletku kulumisen varalta. Varmista, että kaikki liitokset ovat tiiviitä ja turvallisia.

HUOMIO! Älä koskaan käytä mitään kierteiden tiivistämisaineita, kun asennat pikaliitännän.

8.2 Voiteleminen

Voit pidentää laitteen käyttöikää ja pitää sen hyvässä kunnossa asentamalla paineilmaletkuun automaattisen vedenerottimella ja öljysumuttimella varustetun paineenalennusventtiilin (kuva 1).

Paineenalennusventtiilin öljysumutin on tarkistettava säännöllisesti ja täytettävä sumutusvoiteluöljyllä. Voit tarkistaa, onko paineenalennusventtiilin öljysumutin säädetty oikein. Aseta paperiarikki laitteen ilmanpoisto eteen. Pidä laitteen liipaisinta painettuna noin 30 sekuntia. Jos öljysumutin on säädetty oikein, paperiin muodostuu ohut öljyläikkä. Liian suurta öljymäärää on vältettävä. Jos laite on pitkään käyttämättä, voitele se runsaalla öljymäärällä ennen sen asettamista säilytykseen. Laitetta on käytettävä noin puoli minuuttia, jotta öljy jakautuu siihen tasaisesti. Laitetta on säilytettävä kuivassa ja puhtaassa paikassa.

- On tärkeää, että laite voidellaan kunnolla. Öljysumutin on pidettävä täytettynä ja oikein säädettyinä. Ilman kunnollista voitelua laite ei toimi oikein ja osat kuluvat liian nopeasti.
- Lisää öljysumuttimeen erityistä sumutusvoiteluöljyä. Varmista, että siinä on aina riittävästi öljyä. Käytä vain suositeltuja erityisesti paineilmakäyttöön tarkoitettuja sumutusöljyjä. Vääräntyyppinen öljy voi vaurioittaa esimerkiksi laitteen kumiosia ja O-renkaita.

TÄRKEÄÄ!

Jos paineilmaletkuun ei ole asennettu vedenerottimella ja öljysumuttimella varustettua paineenalennusventtiiliä, paineilmalaitte on voideltava pudottamalla sen paineilmaliihtäntään 2–6 tippaa sumutusvoiteluöljyä vähintään kerran päivässä tai noin kahden tunnin käytön jälkeen ilmankosteuden ja työskentely-ympäristön mukaan.

8.3 Ennen käyttämistä

- Tarkista, että laite on ehjä ja että sen liipaisin (3) toimii.
- Irrota laite paineilmaletkusta.
- Laita suojakäsineet käsiin. Kiinnitä tarvittava työkalu (6) paikalleen.
- Pudota muutama pisara sumutusvoiteluöljyä laitteen paineilmaliitäntään (4).

8.4 Käyttäminen

- Suojaa itsesi suojavarusteilla.
- Yhdistä laite.
- Pitele laitetta vakaasti ja paina liipaisinta (3).
- Pidä konetta painettuna alaspäin työn ollessa meneillään niin voimakkaasti, että et menetä koneen hallintaa. Älä paina liian kovaa. Muutoin teho heikkenee.

8.5 Käyttämisen jälkeen

Työn päätyttyä irrota laite paineilmaletkusta ja puhdista se.

9. KULJETTAMINEN JA SÄILYTTÄMINEN

Puhdista laite ja irrota työkalu (6). Säilytä laitetta kuivassa ja turvallisessa paikassa lasten ulottumattomissa.

10. KORJAAMINEN JA HUOLTAMINEN

VAROITUS!

- Irrota paineilmaletku laitteesta ennen huoltoa tai kunnossapitoa.
- Vain valtuutettu huoltoteknikko saa korjata paineilmalaitteen.

10.2 Ongelmanratkaisu

ONGELMA	MAHDOLLINEN SYY	RATKAISU
Laite käy normaalilla nopeudella, mutta nopeus hidastuu kuormitettaessa.	Kuluminen tai kitkan lisääntyminen puutteellisen voitelemisen seurauksena.	Voitele laite. Varmista, ettei sitä voidella liikaa. Jos voiteluöljyä on liikaa, nopeasti pyörivät osat voivat luistaa. Voiteluväliä on ehkä lyhennettävä vaikeissa työskentelyolosuhteissa.
Laite käy hitaasti. Ulospuhallusaukosta tulee vain vähän ilmaa.	Tehonsäädin on juuttunut kiinni. Lika on tukkinut paineilman syötön.	Tarkista, onko ilmanottosuodatin tukossa. Kaada ilmanottoon paineilmatyökaluille tarkoitettua tai sumutusvoiteluöljyä ohjeiden mukaisesti. Käytä laitetta lyhyitä jaksoja. Toista edelliset toimet tarvittaessa.
Laite ei pysähdy.	Läppäventtiiliin O-renkas on pois paikaltaan imun venttiili-istukasta.	Vaihda O-renkas tai toimita laite huoltoon.

11. MILJÖ

Älä heitä pois talousjätteiden mukana vaan kierrätä. Kaikki koneet, varusteet ja pakkausmateriaali on lajiteltava ja toimitettava kierrätykseen hävitettäväksi ympäristöystävällisesti.

10.1 Kunnossapito työn valmistumisen jälkeen

VAROITUS: Irrota talttavasara paineilmaletkusta ennen työkalun vaihtamista, huoltoa tai kunnossapitoa. Vaihda tai korjaa vaurioituneet osat. **Käytä vain alkuperäisiä varaosia. Muut kuin alkuperäiset varaosat voivat aiheuttaa vaaran.**

- Kaada laitteen ilmanottoon muutama tippa sumutusvoiteluöljyä joka päivä, jotta laite voidellaan.
- Puhdista laite käytön jälkeen. ÄLÄ käytä kulunutta tai vaurioitunutta laitetta.
- Tehottomuuden tai epätasaisen toiminnan syynä voi olla jokin seuraavista:
- Liiallinen paineilmaletkun kuivaaminen. Paineilmaletkuun kertynyt kosteus tai sen tukkeutuminen. Virheelliset tai vääränkoiset letkuliitokset. Korjaa tarkistamalla ilmansyöttö ja noudattamalla ohjeita.
- Laitteeseen joutunut hiekka tai siihen kertyneet kerrostumat voivat heikentää sen tehoa. Jos laitteen ilmantulon lähellä on ilma-suodatin, irrota ja puhdista se.
- Kun paineilmalaitetta ei käytetä, irrota se paineilmaletkusta, puhdista se ja säilytä sitä turvallisessa paikassa lasten ulottumattomissa.

MEJSELHAMMARE AH6

INDHOLD

1. INTRODUKTION
2. TEKNISKE DATA
3. ANVENDELSESOMRÅDE
4. GENERELLE SIKKERHEDSFORSKRIFTER
5. OVERSIGTSBILLEDE
6. MONTERING/INSTALLATION
7. SÆRLIGE SIKKERHEDSFORSKRIFTER
8. INSTRUKTION I BRUG
9. TRANSPORT OG OPBEVARING
10. REPARATION OG VEDLIGEHOLDELSE
11. MILJØ

1. INTRODUKTION

Denne manual indeholder væsentlige informationer om maskinens brug og sikkerhedsrisici. Alle brugere opfordres til at læse manualen før brug og være særligt opmærksom på følgende anvisninger:

ADVARSEL!

Risiko for alvorlig ulykke.

OBS!

Fare for mindre personskade eller maskinskade.

Vi påtager os ikke ansvaret for, at illustrationer og beskrivelser af enkelte detaljer muligvis ikke altid er i overensstemmelse med maskinen. Eksempler på sådanne detaljer kan være farver på ledninger eller udformning og placering af knapper og greb.

Opbevar manualen et sikkert sted i forbindelse med maskinen. Ved eventuelt salg skal manualen følge maskinen.

2. TEKNISKE DATA

Model: AH6
 Værktøjsadapter: ..... Sekskantet
 Antal slag: ..... maks. 4500 slag/min.
 Slaglængde: ..... 43 mm
 Mejselskaft: ..... 10,2 mm
 Anbefalet arbejdsstryk: ..... 6,3 bar
 Luftforbrug: ..... ca. 79,2 l/min.
 Tilslutningsgevind: ..... G (R) 1/4"
 Anb. slangedimension: ..... 3/8"

Målemetode for lydtryk (L_{PA}): ISO 15744

Målt lydtryk (L_{PA}): ..... 95,8 dB(A)
 Usikkerhed K (L_{PA}): ..... 3 dB(A)
 Garanteret lydtryk (L_{PA}): ..... 98,8 dB(A)

Målemetode for lydeffekt (L_{WA}): ISO 15744

Målt lydeffekt (L_{WA}): ..... 106,8 dB(A)
 Usikkerhed K (L_{WA}): ..... 3 dB(A)
 Garanteret lydeffekt (L_{WA}): ..... 109,8 dB(A)

Måtmetode for vibrationer: ISO 28927-6

Uppmätta vibrationer: ..... 11,50 m/s²
 Usikkerhed K: ..... 1,7 m/s²

3. ANVENDELSESOMRÅDE

Biltemas 15-020 mejselhammer er beregnet til nitning, mejsling, pladeskæring m.m. Maskinen må ikke ombygges.

4. GENERELLE

SIKKERHEDSFORSKRIFTER

Når der arbejdes med maskiner, skal de efterfølgende punkter altid bemærkes. Vis også hensyn overfor arbejdsstedets sikkerhedsforskrifter og respekter de love, regler og forordninger, der gælder, hvor maskinen anvendes.

4.1 Arbejdsområde

- Rengør regelmæssigt. Støv, affald og skrammel på en arbejdsplads øger risikoen for ulykker, brand og eksplosion.
- Arbejd ikke i mørke, eller når belysningen er dårlig.
- Opbevar eksplosive eller brandfarlige væsker og luftarter udenfor arbejdsområdet.
- Hold børn og uvedkommende væk fra arbejdsområdet.
- Forbindingskasse og telefon skal være tilgængelig.

4.2 Personlig sikkerhed

- Læs altid manualen inden brug.
- Vær især opmærksom på maskinens advarselssymboler.
- Brug ikke maskinen, hvis du er træt eller påvirket af stoffer, alkohol eller medicin.
- Anvend beskyttelsesudstyr som åndedrætsværn, høreværn og beskyttelsesbriller.
- Brug det rigtige arbejdstøj og skridsikre sko.
- Brug hånet, hvis du har langt hår. Bær ikke smykker eller løstsiddende tøj, som kan sidde fast i maskinen.
- Indtag altid en god arbejdsstilling med god balance.
- Lad ikke det, at du bliver vant til maskinen, føre til uforsigtighed.
- Børn og personer med nedsatte fysiske eller psykiske evner må ikke bruge produktet uden opsyn iht. EN 60335-1/A2:2006.

4.3 Brug og pasning af maskiner

- Kontroller, at alle beskyttelsesanordninger er på plads, og at de fungerer.
- Kontroller, at alle maskindele, især de bevægelige, er hele og korrekt monteret.
- Kontroller, at alle knapper og greb fungerer. Vær især omhyggelig med, at aftrækkeren virker, så du altid kan slukke for maskinen.

- Brug ikke en defekt maskine. Overlad den til et autoriseret serviceværksted til reparation.
- Brug kun anbefalet skæreværktøj, tilbehør og reservedele.
- Brug kun maskinen til det, den er beregnet til. Arbejdet er altid sikrere og hurtigere, når maskinen bruges til det, den er konstrueret til.
- Overskrid ikke maskinens kapacitet.
- Tag altid fat i maskinens håndtag, når maskinen skal bæres. Hold ikke fingeren på aftrækkeren.
- Undgå utilsigtet start ved at koble værktøjet fra før service og reparation, eller når maskinen ikke er i brug.
- Fjern altid nøgler, værktøj og andre løse dele fra maskinen, før den startes.
- Rengør maskinen efter brug og tilse den regelmæssigt.

4.4 Trykluft

- Anvend det anbefalede arbejdstryk. Overskrid ikke maskinens maksimalt tilladte tryk.
- Smør maskinen dagligt for at undgå korrosion indvendigt.
- Kontroller, at trykluftslangen er hel før tilslutning og hold den borte fra varme og skarpe kanter.
- Løft eller bær aldrig maskinen i trykluftslangen.
- Undgå utilsigtet start ved at fjerne lufttilførslen (trykluftslangen) før service og reparation, eller når maskinen ikke er i brug.
- Efterlad aldrig maskinen uden opsyn, når lufttilførslen (trykluftslangen) er sluttet til.
- Kontroller, at alle tilslutninger i trykluftsystemet er tætte.
- Følg kompressorens pasningsinstruktioner og tøm lufttanken dagligt.

5. OVERSIGTSBILLEDE

1. Mejselholderfjeder
2. Værktøjsholderens gevinddel
3. Aftrækker
4. Tilkoblingsnippel 1/4"
5. Håndtag
6. Mejsler 4 stk.

6. MONTERING/INSTALLATION

ADVARSEL: Læs og forstå sikkerhedsinstruktionerne, inden trykluftmaskinen tages i brug.

- a. Skru (med uret) mejselholderfjederen (1) fast på værktøjsholderens gevinddel (2) (fig. 2).
- b. Tryk mejselholderfjederen (1) kraftigt til siden samtidigt med, at der monteres en passende mejsel (6) i værktøjsholderen (fig. 3).
- c. Slut mejselhammeren til trykluftslangen.
- d. Tryk aftrækkeren (3) ind for at starte mejselhammeren.

- e. Sørg for, at tryklufften er ren, og at arbejdstykket ikke overstiger 6 bar, når mejselhammeren bruges. For højt arbejdstryk og snavset luft vil forkorte mejselhammerens levetid pga. unødvendig slitage. Det kan desuden være farligt og forårsage skader på mejselhammeren eller personer.

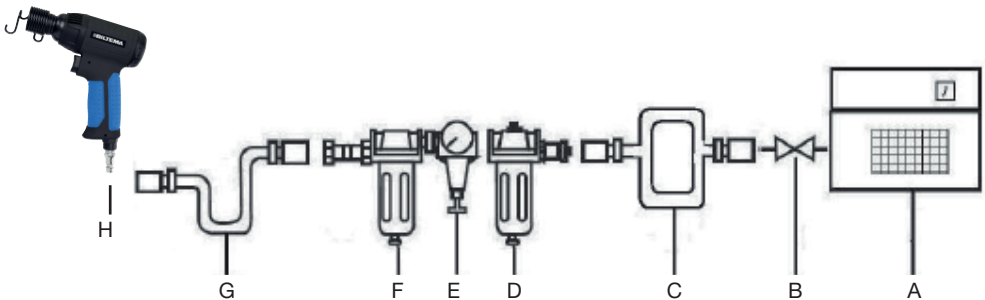

- Hold børn væk fra mejselhammeren og arbejdsområdet.
- Tillad ikke mejselhammeren at køre uden belastning i længere tid, da dette kan forkorte værktøjets levetid.

6.2 Trykluftsystem

Trykluftværktøjet skal sluttes til et trykluftssystem iht. nedenstående:

OBS!

- Kompressor** - Følg pasningsanvisningen og tøm lufttanken dagligt.
- Lukkeventil**
- Trykluftrør** - For at kompensere for trykfald i lange trykluftrør på over 8 m kan trykket øges. Slangens indvendige diameter skal helst være mindst 3/8" eller være i en ringledning.
- Vandudskiller** - Trykluft indeholder fugt og anden forurening, der kan medføre rust og/eller øget slitage. Vand kondenseres i trykluftslanger.
- Trykregulator** - For højt tryk kan beskadige værktøjet og forkorte dets levetid. Regulér arbejdstrykket så tæt på trykluftværktøjet som muligt.
- Tågesmører** - Smører trykluftværktøjet korrekt, så det får optimal levetid.
- Trykluftslange**
- Trykluftværktøj**

7. SÆRLIGE SIKKERHEDSFORSKRIFTER

7.1 Risici ved brug

Selvom instruktionerne i manualen følges, kan der opstå visse faremomenter. Vær opmærksom på dem og forsøg at undgå dem.

Risiko for øjenskader

- Der kan forekomme flyvende genstande. Brug beskyttelsesbriller eller visir.
- Hold tilskuere og dyr på passende afstand.

Risiko for høreskader

- Brug høreværn.

Risiko for lungeskader

- Støv kan skade lungerne. Brug altid åndedrætsværn.

Risiko for skader på grund af vibrationer

Maskinens vibrationer kan forårsage skade på arme og hænder. Arbejd ikke uafbrudt i lang tid og vær opmærksom på, at maskinen ikke vibrerer mere end normalt på grund af misligholdelse eller defekte dele.

7.2 Sikkerhedsanordninger

Kontroller altid inden start, at sikkerhedsanordningerne er på plads, og at de fungerer.

Aftrækker (3)

Tryk aftrækkeren ind for at starte maskinen. Maskinen standser, når aftrækkeren slippes.

7.3 Symboler på maskinen

Læs manualen inden brug.

Brug høreværn!

Anvend beskyttelsesbriller

Anvend åndedrætsværn

EG-forsikring om overensstemmelse

8. INSTRUKTION I BRUG

8.1 Lufttilførsel

- Sørg for, at aftrækkeren (3) er i yderste stilling, inden maskinen sluttes til lufttilførslen.
- Maskinen kræver et arbejdstryk på ca. 6 bar.
- **ADVARSEL!** Brug kun ren, tør og reguleret trykluft til trykluftdrevne maskiner. Overskrid aldrig det maksimalt anbefalede arbejdstryk på 6 bar.
- Trykluft indeholder fugt og anden forurening, der kan medføre rust eller slitage i trykluftmaskinens indvendige dele. Ved at montere en reduktionsventil med vandudskillere og tågesmører i trykluftsystemet, holdes luften tør, og maskinen smøres. Desuden fjernes de fleste forurenende partikler ved at luften filtreres.
- For højt arbejdstryk eller snavset luft kan også forkorte maskinens levetid. For højt arbejdstryk kan også være farligt og forårsage materiel skade eller personskade.
- Tøm lufttanken dagligt. Vand i luftslangen vil beskadige maskinen.
- Rengør filtret i luftindtaget hver uge.
- Trykket i trykluftslangen skal øges for at kompensere for unormalt lange trykluftslanger (over 8 m). Trykluftslangens indvendige diameter skal være mindst $\varnothing 3/8"$, dog helst $1/2"$.

- Hold trykluftslangen borte fra varme, olie og skarpe kanter. Kontroller trykluftslangen med hensyn til slitage og sørg for, at alle tilslutninger er tætte og sikre.

OBS! Brug aldrig nogen form for gevindtætning ved montering af nippel til lynkobling.

8.2 Smøring

For at øge maskinens levetid og holde den i god stand bør man sætte en automatisk reduceringsventil med vandudskillere og tågesmører på trykluftslangen (fig. 1).

Reguleringsventilens tågesmører skal kontrolleres jævnlige og fyldes op med tågesmøreolie. Ved at placere et stykke papir lige foran maskinens luftudløb for derefter at holde aftrækkeren inde i ca. 30 sekunder, kan man kontrollere, om reduceringsventilens tågesmører er korrekt justeret. Tågesmøreren er korrekt justeret, hvis der dannes en tynd olieplet på papiret. For meget olie skal undgås.

Hvis maskinen skal opbevares uden at være i brug i længere tid, bør den smøres rigeligt, inden den lægges væk. Maskinen bør køre i ca. 30 sekunder, så det kan ses, at olien er jævnt fordelt i hele maskinen. Maskinen skal opbevares rent og tørt.

- Det er meget vigtigt, at maskinen smøres ordentligt ved at tågesmøreren altid er fyldt op og korrekt justeret. Uden korrekt smøring kan maskinen ikke fungere rigtigt, og den slides alt for hurtigt op.
- Brug speciel tågesmøreolie i tågesmøreren og sørg for, at den altid er fyldt op til det korrekte niveau. Brug kun anbefalet tågesmøreolie, der er specielt fremstillet til trykluftbrug. Forkert type olie kan beskadige gummidele, O-ringe etc. i maskinen.

VIGTIGT!

Hvis der ikke er monteret en reduceringsventil med vandudskillere og tågesmører på trykluftslangen, skal trykluftmaskinen i stedet smøres mindst én gang om dagen eller efter 2 timers brug med 2 - 6 dråber tågesmøreolie, afhængigt af arbejdsomgivelserne, direkte ind i maskinen gennem tryklufttilslutningen.

8.3 Før brug

- Kontroller, at maskinen er hel, og at aftrækkeren (3) fungerer.
- Fjern maskinen fra luftslangen.
- Brug beskyttelseshandsker og monter det egnede værktøj (6).
- Hæld nogle dråber tågesmøreolie i maskinens tryklufttilslutning (4).

8.4 Anvendelse

- Tag beskyttelsesudstyr på.
- Slut maskinen til.
- Hold maskinen stabilt og tryk aftrækkeren (3) ind.
- Under arbejdet holdes maskinen nedtrykket med så meget kraft, at du ikke mister kontrollen. Tryk ikke for hårdt, da der kun opnås en dårligere effekt.

8.5 Efter brug

Efter endt arbejde tages maskinen af og rengøres.

9. TRANSPORT OG OPBEVARING

Rengør maskinen, fjern værktøjet (6) og opbevar det tørt og sikkert, udenfor børns rækkevidde.

10. REPARATION OG VEDLIGEHOLDELSE

ADVARSEL!

- Fjern luftslangen fra maskinen før reparation og vedligeholdelse.
- Reparationer af trykluftmaskinen må kun udføres af en autoriseret fagmand.

10.2 Problemløsning

PROBLEM	MULIG ÅRSAG	LØSNING
Maskinen kører med normal hastighed, men taber fart ved belastning.	Slidt eller klæbrig kamkobling pga. mangel på smøring.	Smør koblingshuset. Kontroller, at der ikke er overflødig koblingsolie. For meget olie kan forårsage, at koblingsdele med højhastighed slirer. Vanskelige arbejdsbetingelser kan kræve kortere smøreintervaller.
Maskinen kører langsomt. Der kommer kun lidt luft ud fra maskinens luftudblæsning.	Effektregulatoren er i låst position. Luftflowet blokeret af snavs.	Kontroller, om filtret i luftindtaget er blokeret. Hæld luftværktøjsolie/tågesmøreolie i luftindtaget iht. instruktionerne. Kør maskinen med korte, hurtige kørsler. Gentag ovenstående om nødvendigt.
Maskinen standser ikke.	Kontrolventilens O-ring har forskubbet sig fra indsugningens ventilsåde.	Udskift O-ringen eller aflever maskinen til service.

11. MILJØ

Genbrug uønsket materiale i stedet for at blande det i husholdningsaffaldet. Sorter alle maskiner, tilbehør og emballage og indlever det på en genbrugsplads, så det kasseres miljøvenligt.

10.1 Vedligeholdelse efter udført arbejde

ADVARSEL: Fjern mejselhammeren fra trykluftslangen inden udskiftning af tilbehør, ved service eller vedligeholdelse. Udskift eller reparer beskadigede dele. **Brug kun originale reservedele. Uoriginale reservedele kan være farlige at anvende.**

- Smør dagligt maskinen med nogle dråber luftværktøjsolie (tågesmøreolie) i luftindtaget.
- Rengør maskinen efter brug. Brug IKKE en slidt eller beskadiget maskine.
- Krafttab eller ujævn funktion kan skyldes følgende:
  - Overdrevet tømning af trykluftslangen. Fugt i trykluftslangen eller lukket trykluftslange. Forkert type slangekoblinger eller forkert størrelse. Kontroller lufttilførslen og følg instruktionerne for at afhjælpe problemet.
  - Grus eller aflejringer i maskinen kan også reducere dens ydeevne. Hvis maskinen er forsynet med en luftrenser (placeret i nærheden af luftindtaget), fjernes luftrenseren og rengøres.
  - Når maskinen ikke er i brug, skal den kobles fra lufttilførslen, rengøres og opbevares sikkert og tørt samt utilgængelig for børn.

